

Aan de leden

Datum
16 oktober 2025

Ons kenmerk
U202500659
Lbr. 25/048

Telefoon
070 37308393

Bijlage(n)
2

Onderwerp
Modelbeleidsregels schuldhulpverlening

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In deze brief informeren we u over de bijgevoegde Modelbeleidsregels schuldhulpverlening.

Aanleiding Modelbeleidsregels schuldhulpverlening

Uw gemeente heeft sinds de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: Wgs) op 1 juli 2012 de wettelijke taak om schuldhulpverlening te bieden aan inwoners. Een belangrijk uitgangspunt van de Wgs is dat deze hulp integraal is: er moet niet alleen aandacht zijn voor financiële problemen, maar ook voor de achterliggende omstandigheden.

De Modelbeleidsregels Schuldhulpverlening beschrijven hoe het college deze taak invult. Ze zijn opgesteld in samenwerking met een klankbordgroep van gemeenten. Tijdens het proces zijn ook het ministerie van SZW, Divosa en de branchevereniging voor financiële hulpverleners (NVVK) geïnformeerd.

Om de schuldhulpverlening toekomstbestendig, toegankelijk en meer uniform te maken, zijn in het model de elementen van de basisdienstverlening opgenomen. Deze elementen zijn gebaseerd op de [bestuurlijke afspraken basisdienstverlening schuldhulpverlening \(pdf, 1 MB\)](#), die op 21 maart 2024 zijn ondertekend door het ministerie van SZW, Divosa, NVVK en de VNG. Op 5 juni 2025 zijn ze opnieuw bekrachtigd.

Het doel van deze afspraken is dat alle schuldhulpverleningsorganisaties en gemeenten de basisdienstverlening invoeren, zodat het schuldhulpverleningsproces landelijk beter op elkaar aansluit en het bereik en de kwaliteit van de ondersteuning worden vergroot.

Wat betekent dit voor uw inwoners en ambtelijke organisatie?

Het model biedt gemeenten een duidelijk en eenduidig afwegingskader voor de uitvoering van schuldhulpverlening. Ook zorgen ze voor duidelijkheid voor inwoners die recht hebben op schuldhulpverlening.

De beleidsregels maken het proces inzichtelijk wanneer een aanbod voor schuldhulpverlening wordt gedaan, hoe het aanbod tot stand komt en op welke manier de schuldhulpverlening wordt uitgevoerd. Ze bevorderen harmonisatie tussen gemeenten, met oog voor het perspectief van de inwoner en ruimte voor maatwerk in de uitvoering.

De regels zijn toekomstbestendig gemaakt door de elementen basisdienstverlening en het inwonersperspectief uit het basisproces van de routekaart Financiële Zorgen erin te verwerken. Hierdoor kan het voorkomen dat er bepalingen in staan die (nog) niet (volledig) aansluiten bij de huidige praktijk van schuldhulpverlening in uw gemeente. Het model biedt hiervoor ruimte via een aantal facultatieve bepalingen die gemeenten op een zelfgekozen moment of op een andere wijze kunnen opnemen. Zo zorgt het model voor een balans tussen de ambities rond het landelijk gelijktrekken, lokale beleidsvrijheid en ontwikkelruimte voor de lokale uitvoering.

Bijlagen

Deze ledenbrief bevat twee bijlagen:

Bijlage 1. Model beleidsregels

Bijlage 2. Implementatiehandleiding

Vragen

Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Klantcontactcentrum van de VNG (070-3738393 of e-mail (info@vng.nl)). Vragen over de voortgang en uitvoering het programma Verbinden Schuldendomein kunt u stellen aan schulden@vng.nl

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

dr. mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Format model beleidsregels schuldhulpverlening

Verbinden Schuldendomein

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
070 373 83 93

Schulden@vng.nl

Oktober 2025

Inhoud

1.	Model beleidsregels schuldhulpverlening	3
1.1.	HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN	4
1.2.	HOOFDSTUK 2. DOELGROEP EN AANVRAAG	4
1.3.	HOOFDSTUK 3. BESLISSING OP DE AANVRAAG	5
1.4.	HOOFDSTUK 4. PLAN VAN AANPAK.....	6
1.5.	HOOFDSTUK 5. UITVOERING VAN HET BEGELEIDINGSPLAN.....	7
1.6.	HOOFDSTUK 6. [VOLGEN EN] NAZORG.....	7
1.7.	HOOFDSTUK 7. BEËINDIGING SCHULDHULPVERLENING	7
1.8.	HOOFDSTUK 8. BKR-REGISTRATIE	8
1.9.	HOOFDSTUK 9. SLOTBEPALINGEN.....	8
2.	Toelichting	9
2.1.	Inleiding.....	9
2.2.	Inhoud en basis beleidsregels	9
2.3.	Over de elementen basisdienstverlening schuldhulpverlening	9
2.4.	Over het begeleiden van inwoners	10
2.5.	Over de routekaart.....	10
2.6.	Toelichting per artikel.....	10

1. Model beleidsregels schuldhulpverlening

Leeswijzer modelbepalingen

- [iets] = facultatief, zie bijvoorbeeld de definitie van meetinstrument in artikel 1.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 3.
- [...] of (bijvoorbeeld) [tijdstip] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 5.
- [iets OF iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 20.

Let op dat de nummering of lettering bij het niet overnemen van een facultatief artikel, lid, of onderdeel moet worden aangepast. Bij een opsomming wordt zo nodig achter het voorlaatste onderdeel “en” of “of” geplaatst en wordt het laatste onderdeel afgesloten met een “.” of een “,” als er nog een staarttekst volgt.

Nadere uitleg is opgenomen in de implementatiehandleiding.

Beleidsregels van het college van burgemeester en wethouders van [gemeente] houdende bepalingen over schuldhulpverlening [eventueel jaartal] (Beleidsregels schuldhulpverlening [naam gemeente en eventueel jaartal])

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente **[naam gemeente]**;

gelet op de artikelen 3 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

besluit vast te stellen de beleidsregels schuldhulpverlening **[naam gemeente en eventueel jaartal]**.

1.1. HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- aanvraag: verzoek om, of het accepteren van, een aanbod voor schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de wet;
- begeleidingsplan: het plan, bedoeld in artikel 12, waarin staat hoe de begeleiding aan de inwoner vorm krijgt aan de hand van de begeleidingsproducten uit het plan van aanpak en op welke leefgebieden dit zich richt;
- begeleidingsproducten: hulp en begeleiding die geboden wordt om de kennis, vaardigheden en competenties van de inwoner te vergroten, door financiële begeleiding die bestaat uit het verbeteren van de financiële situatie van de inwoner, budgetbegeleiding, budgetcoaching, budgetbeheer of beschermingsbewind en zo nodig begeleiding door flankerende hulp;
- BKR: Bureau Kredietregistratie;
- CKI: Centraal Krediet Informatiesysteem;
- college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente **[naam gemeente]**;
- crisissituatie: gedwongen woningontruiming, beëindiging van de levering van gas, elektriciteit, stadsverwarming of water, gedwongen opzegging of ontbinding van de zorgverzekering of andere bedreigende situaties als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de wet;
- inwoner: ingezetene van de gemeente als bedoeld in artikel 1 van de wet;
- leefgebieden: thema's die bij het bieden van schuldhulpverlening centraal staan: werk, inkomen, opleiding, spaargeld, schulden, wonen, gezin, gezondheid en sociaal netwerk; *[- meetinstrument: middel dat een objectieve inschatting van de huidige situatie, kennis, vaardigheden en competenties van een inwoner geeft op de leefgebieden;]*
- niet vrij toegankelijke voorziening: voorziening waarvoor een besluit van het college nodig is;
- plan van aanpak: het plan, bedoeld in artikel 9 en als bedoeld in artikel 4a, eerste lid, onder a, van de wet dat zich specifiek op de inwoner richt, waarin de hulpvraag staat zoals die aan de hand van de systematische intake is vastgesteld en dat het aanbod voor de schuldhulpverlening bevat;
- problematische schulden: een schuld is problematisch wanneer te voorzien is dat een natuurlijk persoon zijn schulden niet zal kunnen blijven betalen of is gestopt met betalen. Daaronder wordt verstaan een situatie waarin niet binnen 36 maanden alle opeisbare vorderingen betaald kunnen worden, en dus een schuldregeling wordt gestart;
- schuldhulpverlening: schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 1 van de wet;
- systematische intake: gestructureerde werkwijze voor het voeren van één of meer gesprekken na een aanvraag om een integraal beeld te krijgen van de situatie van de inwoner en om de hulpvraag van de inwoner vast te stellen;
- wet: Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

1.2. HOOFDSTUK 2. DOELGROEP EN AANVRAAG

Artikel 2. Doelgroep

1. Inwoners met financiële zorgen of schulden kunnen zich tot het college wenden voor schuldhulpverlening.
2. Bijzondere omstandigheden, als bedoeld in artikel 3, vijfde lid, van de wet, waarin het college na overleg met de woongemeente ook schuldhulpverlening geeft aan een persoon die geen inwoner is, zijn:
 - a. verhuizing;
 - b. detentie; of
 - c. andere bijzondere omstandigheden
3. De persoon, bedoeld in het tweede lid, wordt gelijkgesteld met een inwoner.

Artikel 3. Aanvraag

Een aanvraag is vormvrij en kan zowel schriftelijk als mondeling **[(eventueel mogelijkheden noemen, zoals bij het (stads)loket, digitaal of telefonisch)]** worden ingediend.

Artikel 4. Systematische intake

1. Na de aanvraag volgt een systematische intake waarin het college in overleg met de inwoner de hulpvraag vaststelt en het college de inwoner informeert over het proces.
2. De systematische intake start met een eerste gesprek. Dit gesprek vindt, overeenkomstig artikel 4, eerste en tweede lid, van de wet, plaats binnen vier weken na de aanvraag of binnen drie werkdagen als sprake is van een crisissituatie.
3. Tijdens de systematische intake informeert het college de inwoner in elk geval over:
 - a. de wijze waarop het college de inwoner ontzorgt en ondersteunt bij financiële problemen en indien mogelijk schuldenvrij en financieel zelfredzaam maakt;
 - b. de persoonsgegevens die het college verwerkt om:
 1. de beschikking over de toegang tot schuldhulpverlening af te geven;
 2. het plan van aanpak op te stellen; en
 3. de beschikking in het geval van problematische schulden in het CKI van het BKR te registreren;
 - c. de te verwachten doorlooptijd tussen:
 1. het eerste gesprek en de beschikking over de toegang tot schuldhulpverlening;
 2. de beschikking over de toegang tot schuldhulpverlening en het bereiken van het resultaat
 - d. het proces over:
 1. het verder aanvullen van het Plan van aanpak
 2. de periode van *[volgen en]* nazorg.
4. Als blijkt dat de inwoner een hulpvraag heeft waarvoor andere ondersteuning nodig is en de inwoner deze ondersteuning wenst, wordt de inwoner begeleid naar de afdeling binnen de gemeente die deze ondersteuning kan bieden.
5. *Het college maakt bij de systematische intake gebruik van een meetinstrument.]*

1.3. HOOFDSTUK 3. BESLISSING OP DE AANVRAAG

Artikel 5. Beschikking

Het college geeft, overeenkomstig artikel **[(artikel noemen)]** van de **[(citeertitel Verordening beslistermijn schuldhulpverlening)]**, binnen **[(termijn vastgesteld in de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening)]** weken na de dag van het eerste gesprek een beschikking af over de toegang tot schuldhulpverlening.

Artikel 6. Toegang

[1.] Het college geeft toegang tot schuldhulpverlening als:

- a. de inwoner is opgehouden met het betalen van schulden;
- b. de inwoner niet door kan gaan met het betalen van schulden; of
- c. de inwoner financiële zorgen heeft en een niet vrij toegankelijke voorziening nodig is.

[2. *Als het college toegang tot schuldhulpverlening geeft, meldt het de inwoner aan bij de vewijsindex schuldhulpverlening.*]

[3. *Als het college toegang tot schuldhulpverlening geeft, vindt gegevensuitwisseling plaats via het schuldenknooppunt.*]

[Artikel 7. Weigering

Het college kan de toegang tot schuldhulpverlening weigeren als een inwoner:

- a. *al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet en de aanvraag is ingediend binnen **[(zes maanden)]** na het afgeven van een beëindigingsbeschikking;*

- b. *fraude heeft gepleegd die financiële benadeling van een bestuursorgaan tot gevolg heeft en waarvoor die inwoner onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld of waarvoor aan die inwoner een onherroepelijke bestuurlijke sanctie is opgelegd als bedoeld in artikel 3, derde lid, van de wet en de aanvraag is ingediend binnen [(zes maanden)] na de veroordeling of de sanctieoplegging; en*
- c. *zich misdraagt tegenover personen die de schuldhulpverlening geven en de aanvraag is ingediend binnen [(zes maanden)] na de misdraging.*

[Artikel 8. Begeleiding bij wettelijke schuldsanering

Het college begeleidt een inwoner met schulden die niet in aanmerking komt voor minnelijke schuldsanering natuurlijke personen bij de toelating tot de wettelijke schuldsanering natuurlijke personen en gedurende dat schuldsaneringstraject.]

1.4. HOOFDSTUK 4. PLAN VAN AANPAK

Artikel 9. Inhoud plan van aanpak

1. Als het college toegang tot schuldhulpverlening geeft, maakt het na overleg met de inwoner een plan van aanpak als onderdeel van de toegangsbeschikking.
2. Het plan van aanpak bevat in ieder geval:
 - a. het doel van de schuldhulpverlening;
 - b. het aanbod voor de schuldhulpverlening dat bestaat uit het oplossen van de schulden en de begeleidingsproducten;
 - c. de verplichtingen waar de inwoner zich aan moet houden;
 - d. een overzicht van de momenten die voor de schuldhulpverlening belangrijk zijn;
 - e. de nazorg die geboden wordt;
 - f. de beslagvrije voet, bedoeld in artikel 4a, vijfde lid, van de wet; en
 - g. de afloscapaciteit, op basis van het vrij te laten bedrag.
3. Het plan van aanpak wordt regelmatig geëvalueerd en waar nodig aangepast. *[Bij de evaluatie wordt gebruik gemaakt van een meetinstrument].*

Artikel 10. Aanbod schuldhulpverlening

1. Het aanbod voor de schuldhulpverlening bestaat uit een betalingsregeling, herfinanciering, saneringskrediet, schuldbemiddeling of schuldregeling zonder afloscapaciteit en één of meer begeleidingsproducten.
2. Bij het bepalen van het aanbod voor de schuldhulpverlening houdt het college in ieder geval rekening met:
 - a. of er sprake is van een crisissituatie;
 - b. de aard en de omvang van de schulden van de inwoner;
 - c. de actuele situatie van de inwoner op de leefgebieden;
 - d. de vaardigheden, kennis en competenties van de inwoner;
 - e. of de inwoner tot een specifieke doelgroep behoort; en
 - f. eerder gebruik maakte van schuldhulpverlening, minnelijke schuldsanering natuurlijke personen of wettelijke schuldsanering natuurlijke personen.

Artikel 11. Verplichtingen

1. De inlichtingenplicht uit artikel 6 van de wet en de medewerkingsplicht uit artikel 7 van de wet zijn van toepassing vanaf de aanvraag tot de beëindiging van de schuldhulpverlening.
2. Het college houdt bij de beoordeling van de naleving van de inlichtingenplicht in ieder geval rekening met de tijdige aanlevering van noodzakelijke bewijsstukken voor de schuldhulpverlening en de melding van wijzigingen in de financiële situatie.

[3. Het college verstaat onder de medewerking die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de schuldhulpverlening in elk geval:

- a. het nakomen van gemaakte afspraken en verplichtingen;
- b. het afzien van het aangaan van nieuwe schulden die het aflossen van bestaande schulden moeilijker maken;
- c. het bewust meewerken aan de begeleiding;
- d. het zorgen voor zoveel mogelijk afloscapaciteit en die ook gebruiken om schulden af te lossen; en
- e. het volledig benutten van de arbeidscapaciteit om inkomsten te verweven, het aanvaarden van passende arbeid of het proberen te verkrijgen van passende arbeid in de mate die redelijkerwijs van de inwoner gevraagd kan worden.]

[4.] Het college geeft de inwoner in het gesprek en in de beschikking uitleg over de verplichtingen die voor de inwoner gelden.

1.5. HOOFDSTUK 5. UITVOERING VAN HET BEGELEIDINGSPLAN

Artikel 12. Begeleidingsplan

1. Het college stelt naast het plan van aanpak een begeleidingsplan op.

[(2. Het begeleidingsplan bevat:

1. een omschrijving van de beginsituatie van de inwoner;
2. een inschatting van de mogelijkheid tot uitstromen met een onderbouwing;
3. einddoel van begeleiding;
4. de aanwezige andere hulpverleners;
5. de taakverdeling tussen de hulpverleners;
6. de inzet die van de inwoner wordt gevraagd;
7. een inschatting van de duur van de begeleiding;
8. een overzicht van de doelen voor de komende periode;
9. de momenten van evaluatie van het begeleidingsplan; en
10. [...].)]

3. Het begeleidingsplan wordt regelmatig geëvalueerd en waar nodig aangepast. *[Bij de evaluatie wordt gebruik gemaakt van een meetinstrument.]*

1.6. HOOFDSTUK 6. [VOLGEN EN] NAZORG

Artikel 13. Periode van [volgen en] nazorg

Als uit de evaluatie blijkt dat alle doelen uit het begeleidingsplan behaald zijn, gaat de periode waarin de inwoner ondersteund wordt over in *[een periode van volgen en daarna]* een periode van nazorg.

[Artikel 14. Volgen

1. *Het college legt in overleg met de inwoner de wijze waarop en de inhoud van de ondersteuning tijdens de periode van volgen vast.*
2. *Als de inwoner in de periode van volgen terugvalt, dan gaat het college in gesprek met de inwoner en wordt het begeleidingsplan waar nodig aangepast en verder uitgevoerd.]*

Artikel 15. Nazorg

Het college onderzoekt met de inwoner welke vorm van nazorg gewenst is. Het college legt de vorm van nazorg na overleg met de inwoner vast.

1.7. HOOFDSTUK 7. BEÏNDIGING SCHULDHULPVERLENING

Artikel 16. Beëindiging schuldhulpverlening

[1.] Nadat alle niet vrij toegankelijke onderdelen uit het plan van aanpak zijn afgerond, beëindigt het college na overleg met de inwoner de schuldhulpverlening en geeft het college een beëindigingsbeschikking af.

[2. *Als er in een periode van zes maanden na de beëindigingsbeschikking een vroegsignaal binnenkomt, dan neemt het college contact met de inwoner op en wordt op basis van dat contact onderzocht welke hulp geboden wordt. Voor een niet vrij toegankelijke voorziening zal het college een beschikking afgeven.*]

Artikel 17. Voortijdige beëindiging schuldhulpverlening

1. Het college kan besluiten de schuldhulpverlening eerder te beëindigen als:
 - a. de inwoner een verplichting niet of onvoldoende nakomt en:
 - i. dit aan de inwoner te verwijten is;
 - ii. er een termijn is gegeven om de verplichting alsnog na te komen; en
 - iii. daarvan geen gebruik is gemaakt of de verplichting alsnog niet of onvoldoende is nagekomen; [of]
 - b. de inwoner zelf om beëindiging van de schuldhulpverlening verzoekt [; of
 - c. *de inwoner zich misdraagt tegenover personen die de schuldhulpverlening geven*].
2. De schuldhulpverlening eindigt van rechtswege bij het overlijden van de inwoner.

1.8. HOOFDSTUK 8. BKR-REGISTRATIE

Artikel 18. BKR-registratie problematische schulden

Het college doet een melding (SH) bij het BKR als een inwoner is toegelaten tot een schuldhulpverleningstraject wegens problematische schulden, zodat dit in het CKI wordt geregistreerd.

1.9. HOOFDSTUK 9. SLOTBEPALINGEN

Artikel 19. Intrekking oude beleidsregels en overgangsrecht

1. De beleidsregels [**citeertitel oude beleidsregels**] worden ingetrokken.
2. De [**citeertitel oude beleidsregels**] blijven van toepassing op beslissingen die vóór de inwerkingtreding van deze beleidsregels zijn genomen voor zover deze gunstiger zijn voor de inwoner.

Artikel 20. Inwerkingtreding

[Deze beleidsregels treden in werking op de dag na publicatie van het gemeenteblad waarin zij zijn geplaatst. **OF** Deze beleidsregels treden in werking op [**datum inwerkingtreding**].]

Artikel 21. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als [(**Beleidsregels schuldhulpverlening naam gemeente en eventueel jaartal**)].

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
[**Naam secretaris**]

de burgemeester,
[**Naam burgemeester**]

2. Toelichting

2.1. Inleiding

Schuldhulpverlening is een wettelijke taak van de gemeente volgens de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Op grond van de Wgs moet de gemeenteraad een plan opstellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan inwoners. In dit plan, **[naam plan noemen]** staat op welke manier de gemeente schuldhulpverlening geeft aan inwoners en hoe de gemeente inwoners helpt om schulden te voorkomen. Het college heeft de taak om dit plan uit te voeren en schuldhulpverlening toegankelijk te maken voor haar inwoners, waarbij maatwerk en een integrale aanpak bij de schuldhulpverlening centraal staan.

Uit het integrale karakter van schuldhulpverlening volgt dat de schuldhulpverlening niet alleen gericht moet zijn op de financiële problemen van een inwoner, maar ook op de omstandigheden die hier mee samenhangen. Gedacht kan worden aan psychosociale factoren, relatieproblemen, gezondheidsproblemen, verslaving of de woon- of gezinssituatie. De schuldhulpverlening is hiermee ook gericht op de verschillende oorzaken die ten grondslag kunnen liggen aan het ontstaan van schulden. Gemeenten vervullen zodoende een regierol in het voorkomen en oplossen van (problematische) schulden bij inwoners. Het doel is ook dat een inwoner na de schuldhulpverlening financieel fit is en de kennis, vaardigheden en competenties heeft om financieel in balans te blijven.

2.2. Inhoud en basis beleidsregels

Het college geeft schuldhulpverlening op een laagdrempelige en integrale manier aan inwoners die deze hulp vragen of daar via vroegsignalering voor in aanmerking komen. In deze beleidsregels wordt nader ingegaan op welke manier het aanbod voor de schuldhulpverlening tot stand komt en hoe het college inwoners helpt om schulden te voorkomen. Verder is geregeld hoe een inwoner een aanvraag voor schuldhulpverlening kan indienen en hoe het proces er dan uit ziet. Ook wordt aangegeven uit welke onderdelen schuldhulpverlening kan bestaan en hoe de schuldhulpverlening wordt beëindigd.

Schuldhulpverlening is laagdrempelig en breed toegankelijk zodat zoveel mogelijk inwoners daarvan gebruik maken. De beleidsregels zijn gebaseerd op:

- de wetgeving, in het bijzonder de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
- de elementen van de basisdienstverlening schuldhulpverlening;
- de VNG-handreiking 'Begeleiding';
- het inwonersperspectief, uit het basisproces van de routekaart Financiële Zorgen.

2.3. Over de elementen basisdienstverlening schuldhulpverlening

De elementen van de basisdienstverlening schuldhulpverlening komen voort uit de bestuurlijke afspraken basisdienstverlening schuldhulpverlening die door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Divosa, de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op 21 maart 2024 zijn ondertekend om de

schuldhulpverlening verder te versterken en de verschillen in dienstverlening tussen gemeenten te verkleinen. Op 5 juni 2025 is het plan opnieuw bekrachtigd door de bestuurders van de vier partijen.

De basisdienstverlening omvat twintig elementen die samen de basis vormen van de schuldhulpverlening waar de inwoner in elke gemeente een beroep op moet kunnen doen. Op deze wijze wordt er gewerkt aan het gelijktrekken en het vergroten van het bereik van schuldhulpverlening in Nederland.

2.4. Over het begeleiden van inwoners

De VNG-handreiking '[Begeleiding](#)' is gemaakt in samenwerking met de NVVK, een aantal gemeenten en de Stadsbank Oost-Nederland. De handreiking biedt ondersteuning aan gemeenten bij de implementatie van tien van de twintig elementen van de basisdienstverlening. In de handreiking ligt daarbij de nadruk op de manier waarop gemeenten alle aspecten van begeleiding kunnen vormgeven en implementeren, waaronder de systematische intake en het financieel begeleiden van inwoners. De overige elementen hebben per element een factsheet met een nadere uitleg die te vinden is op de website van de [VNG](#).

2.5. Over de routekaart

De [routekaart Financiële Zorgen](#) beschrijft het ideale schuldhulpverleningsproces voor verschillende inwoners. De routekaart stelt het perspectief van inwoners voorop, met als doel om de ondersteuning van de inwoner te verbeteren en de schuldhulpverlening effectiever te maken. In de routekaart wordt aan de hand van mijlpalen per fase uit het schuldhulpverleningsproces, uitgewerkt hoe vanuit verschillende rollen binnen een gemeente de ideale reis voor de inwoner mogelijk kan worden gemaakt.

2.6. Toelichting per artikel

Artikel 1. Definities

In dit artikel zijn de begrippen omschreven die worden gebruikt in deze beleidsregels. In de definities is aangesloten bij de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de VNG-handreiking 'Het begeleiden van inwoners vanuit de elementen basisdienstverlening'.

Begeleidingsproducten en financiële begeleiding

Bij schuldhulpverlening gaat het niet alleen om het bieden van een oplossing voor de schulden. Het gaat er ook om dat de inwoner trots en financieel fit wordt en met vertrouwen de toekomst tegemoet gaat. Omdat inwoners met schulden vaak ook te maken hebben met achterliggende problemen op verschillende leefgebieden, richt de schuldhulpverlening zich ook op die problemen.

Begeleiding binnen de schuldhulpverlening kan bestaan uit financiële begeleiding zoals budgetbegeleiding, budgetcoaching, budgetbeheer of beschermingsbewind. Tegelijkertijd kan als onderdeel van de begeleiding flankerende hulp worden ingezet. Flankerende hulp is anders dan financiële begeleiding en wordt geboden als dit nodig is om de situatie van de inwoner te verbeteren en het bijdraagt aan duurzame uitstroom. Flankerende hulp bestaat uit alle vormen van hulp- en dienstverlening die de inwoners ondersteunen, zoals maatschappelijk werk, verslavingszorg en ambulante begeleiding. Om dit deel van de schuldhulpverlening te kunnen omschrijven is in de beleidsregels het begrip 'begeleidingsproducten' opgenomen. Deze begeleidingsproducten worden ingezet om de kennis, vaardigheden en competenties van de

inwoner te verbeteren. In het plan van aanpak wordt op hoofdlijnen beschreven welke producten worden ingezet. Hoe de begeleiding wordt uitgevoerd wordt omschreven in het begeleidingsplan.

Problematische schulden

Er is een definitie van problematische schulden opgenomen, omdat in die gevallen de beschikking die toegang geeft tot de schuldhulpverlening op grond van artikel 17 in het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) van Bureau Kredietregistratie (BKR) wordt geregistreerd. Duidelijk moet dus zijn wanneer dit aan de orde is. Objectieve criteria zoals beslag, afsluiting van energie of registratie bij het CAK kunnen hier ook een rol bij spelen. In situaties waarin sprake is van schulden welke in een periode van 36 maanden wel oplosbaar zijn, wordt in eerste instantie ingezet op een 100% betalingsvoorstel

Artikel 2. Doelgroep

Op grond van de Wgs moet schuldhulpverlening breed toegankelijk zijn en mogen er geen groepen op voorhand worden uitgesloten. Dit artikel verduidelijkt daarom dat schuldhulpverlening is bedoeld voor iedere inwoner met financiële zorgen of schulden. In het tweede lid staat dat schuldhulpverlening in bijzondere omstandigheden ook kan worden gegeven aan een persoon die geen inwoner van de gemeente is. Dit is bijvoorbeeld aan de orde als een inwoner tijdens de schuldhulpverlening naar een andere gemeente verhuist. Als deze situatie zich voordoet, overlegt het college zo nodig met het college in de nieuwe woonplaats over de mogelijkheden van schuldhulpverlening.

Artikel 3. Aanvraag

Om te voorkomen dat inwoners met financiële zorgen of schulden – ongeacht de omvang daarvan - een drempel ervaren om schuldhulpverlening aan te vragen, is in dit artikel geregeld dat een aanvraag vormvrij kan worden gedaan. Het kenbaar maken [*via de website, email, de telefoon of het stadsloket*] dat er behoefte is aan schuldhulpverlening is voldoende. Als een inwoner een aanbod voor schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b, van de wet (via vroegsignalering van schulden) accepteert, dan wordt dat ook gezien als een aanvraag. Het aanmeldproces dat hierop volgt, is ook zoveel mogelijk laagdrempelig en gericht op het voorkomen van stress. Er wordt bijvoorbeeld geïnvesteerd in het contact en het opbouwen van vertrouwen, inwoners worden niet direct om papieren gevraagd en zij worden zo veel mogelijk ontzorgd. Dit voorkomt dat inwoners schuldhulpverlening niet willen of kunnen aanvragen of gaandeweg de aanvraag uitvallen.

Artikel 4. Systematische intake

Na het aanmeldproces volgt een systematische intake, waar het eerste gesprek een onderdeel van is. Die intake kan ook bestaan uit meerdere gesprekken. In het artikel is geregeld dat het eerste gesprek binnen vier weken plaatsvindt. In crisissituaties is geregeld dat dit binnen drie dagen is om verergering van de situatie te voorkomen.

In de beleidsregels wordt gesproken van een systematische intake, omdat er voor het voeren van de gesprekken een gestructureerde werkwijze is. Deze werkwijze levert een grote bijdrage aan de effectiviteit van de intake en zorgt er tegelijkertijd voor dat maatwerk mogelijk blijft en de schuldhulpverlening echt kan worden afgestemd op de inwoner. Het startpunt van deze gestructureerde werkwijze is een systematische intake waarin gestructureerd wordt bepaald wat de inwoner nodig heeft door steeds dezelfde thema's aan bod te laten komen.

Het doel is om middels de systematische intake een integraal beeld te krijgen van de situatie van de inwoner, de thema's die spelen en de thema's waaraan de inwoner wil werken. Verder wordt ook geïnventariseerd welke competenties een inwoner al heeft, welke nog moeten worden ontwikkeld, wat de inwoner zelf kan doen en waarbij hulp nodig is en van wie. Dit leidt tot het

formuleren van de hulpvraag, om zo duidelijk te krijgen welke vorm van (financiële) ondersteuning de inwoner nodig heeft.

In de bepaling is ook vastgelegd dat het college de inwoner tijdens het eerste gesprek informeert over het verloop van het proces. Dit betreft de inspanningen die het college doet om relevante informatie te verzamelen en te ordenen zodat het de inwoner kan ontzorgen en ondersteunen bij het krijgen van inzicht in de financiële situatie. Daarnaast informeert het college de inwoner over de persoonsgegevens die in verband met de schuldhulpverlening verwerkt worden en hoe de schuldhulpverlening er ongeveer uit zal zien. Het gaat dan onder andere om de doelen, de mogelijkheden en de duur van de schuldhulpverlening inclusief nazorg.

Artikel 5. Beschikking

Nadat tijdens de systematische intake één of meerdere gesprekken hebben plaatsgevonden wordt een beschikking afgegeven. De beschikking is het besluit of de inwoner toegang krijgt tot schuldhulpverlening. De inwoner krijgt een toegangsbeschikking of een afwijzingsbeschikking. De inwoner krijgt in elk geval een toegangsbeschikking als er een niet vrij toegankelijke voorziening nodig is. Een plan van aanpak is onderdeel van de toegangsbeschikking. Inwoners die het niet eens zijn met de beslissing kunnen bezwaar maken en in beroep gaan.

Artikel 6. Toegang

Het uitgangspunt is dat schuldhulpverlening laagdrempelig is en toegankelijk is voor iedere inwoner met schulden of financiële zorgen. Dit artikel verankert dat uitgangspunt. Het betekent dat inwoners, ongeacht de aard en omvang van hun schulden of financiële zorgen, ondersteuning kunnen krijgen en dat inwoners die om schuldhulpverlening vragen deze zoveel mogelijk krijgen.

[Inwoners die worden toegelaten tot de schuldhulpverlening, worden aangemeld bij de verwijzindex schuldhulpverlening (VISH). Dit is een instrument waarmee het college aan deurwaarders doorgeeft dat het aan een inwoner schuldhulpverlening geeft. Zij informeren hun klant (de schuldeiser) dat er schuldhulpverlening is aangevraagd en adviseren om af te zien van verdere stappen. Dit draagt bij aan schuldenrust voor de inwoner.]

[Voor inwoners die worden toegelaten tot schuldhulpverlening wordt gebruik gemaakt van het Schuldenknooppunt. Met dit digitale platform kunnen schuldhulpverleners en schuldeisers rechtstreeks contact houden.]]

Artikel 7. Weigering

Inwoners zonder verblijfsstatus hebben geen toegang tot schuldhulpverlening. Dit is een absolute weigeringsgrond die is opgenomen in artikel 3, vierde lid, van de Wgs.

Op grond van artikel 3, tweede en derde lid, van de Wgs kan het college de schuldhulpverlening weigeren bij terugval of fraude. Voorwaarde is dat de gemeenteraad dit heeft opgenomen in het plan, bedoeld in artikel 2 van de Wgs. Uit respectievelijk onderdeel a en b volgt dat er voor een bepaalde periode een beroep kan worden gedaan op deze weigeringsgronden. Na het verstrijken van deze periode kan de weigeringsgrond niet worden ingeroepen om de toegang tot schuldhulpverlening te weigeren. Onderdeel c bevat een weigeringsgrond die niet is opgenomen in de wet. In dit onderdeel is bepaald dat schuldhulpverlening voor een bepaalde tijd geweigerd mag worden als de inwoner zich misdraagt tegenover personen die de schuldhulpverlening geven. Deze weigeringsgrond is opgenomen in [naam gemeentelijk plan].

[Artikel 8. Begeleiding bij wettelijke schuldsanering

Inwoners die schulden hebben, maar geen toegang tot schuldhulpverlening krijgen, kunnen mogelijk wel een beroep doen op het wettelijke schuldsaneringstraject. Om de kansen op een

geslaagd beroep hierop te vergroten, is ook geregeld dat het college begeleiding biedt bij de aanvraag en het doorlopen van het wettelijke schuldsaneringstraject om zo uitval te voorkomen. De begeleiding bestaat onder andere uit hulp bij het aanleveren van stukken voor de aanvraag, het voorbereiden op de zitting en meegaan naar een toelatingszitting. Daarnaast wordt tijdens het traject financiële begeleiding geboden, vergelijkbaar met de begeleiding bij de schuldhulpverlening. Het college biedt ook begeleiding aan inwoners die niet bij de gemeente bekend zijn als hulpvrager.]

Artikel 9. Inhoud plan van aanpak

Als een inwoner toegang tot schuldhulpverlening krijgt, wordt een plan van aanpak opgesteld. In het eerste lid is geregeld dat het plan van aanpak na overleg met de inwoner wordt opgesteld.

Het plan van aanpak is een onderdeel van een toegangsbeschikking en bevat alle producten en processen die worden ingezet om de inwoner schuldenvrij en financieel fit te maken. Dit betekent dat het plan zoveel mogelijk moet zijn toegespitst op de inwoner en een zo volledig mogelijk overzicht moet bieden van de schuldhulpverlening die het college gaat geven. Daarom is in het tweede lid opgesomd wat er in elk geval in het plan van aanpak moet staan. Daarbij worden onder andere de momenten genoemd die voor de schuldhulpverlening belangrijk zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld over de momenten waarop de begeleidingsproducten worden ingezet en de momenten waarop er contact en evaluatie plaatsvindt. Verder moet de beslagvrije voet in acht genomen worden. Bij het vaststellen van die afloscapaciteit wordt uitgegaan van het Vtlb volgens de Recofa-Methode2.

In het derde lid is vastgelegd dat het plan van aanpak wordt geëvalueerd om de voortgang van de schuldhulpverlening te meten. *[Bij de evaluatie wordt een meetinstrument gebruikt.]* De intensiteit en de frequentie waarmee wordt geëvalueerd is afhankelijk van de behoefte van de inwoner en diens situatie. Aanvullingen op- of aanpassingen in het plan van aanpak die gevolgen hebben voor het aanbod voor de schuldhulpverlening aan de inwoner, worden in een wijzigingsbeschikking opgenomen en zijn besluiten waartegen de inwoner in bezwaar en beroep kan gaan.

Overigens kan het plan van aanpak ook eerst op hoofdlijnen worden opgesteld en later worden aangevuld. In het plan van aanpak wordt op hoofdlijnen beschreven welke producten worden ingezet. Hoe de begeleiding wordt uitgevoerd wordt omschreven in het begeleidingsplan.

Artikel 10. Aanbod schuldhulpverlening

Het aanbod voor de schuldhulpverlening is erop gericht om de inwoner schuldenvrij en financieel fit te maken. Onderdeel daarvan is dat een oplossing wordt geboden voor de schulden. In het eerste lid worden een aantal varianten daarvoor genoemd. Het gaat om een betalingsregeling, herfinanciering, saneringskrediet, schuldbemiddeling of schuldregeling zonder afloscapaciteit.

Met een betalingsregeling wordt met schuldeisers afgesproken dat de gehele schuld in termijnen wordt afgelost. Bij een herfinanciering betaalt een kredietverstrekker in één keer alle schulden van de inwoner af, waarna de inwoner het totale bedrag in termijnen terugbetaalt aan de kredietverstrekker. Bij een saneringskrediet doet een kredietverstrekker een betalingsaanbod aan schuldeisers, waarmee de schulden in één keer voor een deel worden afgelost en het overige deel wordt kwijtescholden (tenzij wettelijk anders geregeld). Daartoe sluit de inwoner een saneringskrediet af bij de kredietverstrekker, de inwoners lost het betaalde bedrag vervolgens binnen 18 maanden af bij deze kredietverstrekker. Bij schuldbemiddeling wordt maandelijks voor de aflossing van schulden gespaard. Periodiek wordt een zo groot mogelijk deel van de schulden afgelost. Na de overeengekomen periode (van 18 maanden) volgt kwijtschelding van de schuldeisers, als aan de voorwaarden is voldaan. Een schuldenregeling zonder afloscapaciteit kan

worden aangeboden als het inkomen van de inwoner lager is dan het berekende vrij te laten bedrag.

Schuldhelpverlening gaat echter verder dan het bieden van een oplossing voor de schulden. Het gaat er ook om dat de inwoner financieel fit wordt en er sprake is van financieel gezond gedrag. Daarom is in het eerste lid ook opgenomen dat de schuldhelpverlening uit één of meer begeleidingsproducten bestaat. Het gaat dan in de eerste plaats om financiële begeleiding, zoals het op orde brengen van het inkomen, waaronder ook het aanvragen van inkomen verhogende voorzieningen. Het verbeteren van de financiële kennis en vaardigheden (budgetbegeleiding), het verbeteren van het financieel gedrag (budgetcoaching) en het beheren van de financiën, zoals het doorbetalen van de vaste lasten, het bieden van een vorm van budgetbeheer of het bieden beschermingsbewind kan ook onderdeel zijn van die financiële begeleiding.

Daarnaast kan het college ook doorgeleiden naar flankerende hulp. Uit de systematische intake kan naar voren komen dat er aandacht moet zijn voor andere leefgebieden en dat de inwoner ondersteuning nodig heeft met andere vormen van hulp- en dienstverlening. Denk aan maatschappelijk werk, verslavingszorg of ambulante begeleiding.

In het tweede lid is geregeld welke factoren een rol spelen bij het bepalen van het precieze aanbod voor de schuldhelpverlening. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de specifieke situatie of kenmerken van de inwoner, waaronder de specifieke doelgroep waartoe de inwoner behoort. Denk aan doelgroepen zoals jongeren, ondernemers, huisbezitters of mensen met verschillende culturele achtergronden. Bij niet wettelijke crisissituaties kan het aanbieden van schuldhelpverlening versneld ingezet worden.

Artikel 11. Verplichtingen

Op grond van de wet is de inwoner aan wie het college schuldhelpverlening geeft verplicht om bepaalde inlichtingen te verstrekken en bepaalde medewerking te verlenen. In het eerste lid van dit artikel is verduidelijkt dat deze verplichtingen gelden vanaf het moment dat de inwoner zich voor schuldhelpverlening tot het college heeft gewend of, bij vroegsignalering, een aanbod voor schuldhelpverlening heeft geaccepteerd. De inwoner moet zich aan de verplichtingen houden tot het moment dat de schuldhelpverlening eindigt.

Verder is in het tweede lid bepaald hoe het college beoordeelt of een inwoner voldoet aan de inlichtingenplicht., voor zover het college deze stukken niet zelf op grond van op grond van artikel 12 tot en met 16 Bgs kan opvragen. Het derde lid bevat de invulling die het college aan de medewerkingsplicht geeft. Voorop staat dat het gaat om de medewerking die nodig is om schuldhelpverlening te laten slagen. *[Voor het vergroten van de afloscapaciteit geldt dat de inwoner er onder andere voor moet zorgen dat de inwoner werkt voor zover dat kan of voor zover mogelijk probeert om werk te krijgen, dat de inwoner beschikbaar vermogen inzet om schulden af te lossen en uitgaven zoveel mogelijk probeert te beperken.]*

Artikel 12. Begeleidingsplan

In dit artikel is geregeld dat het college, nadat het plan van aanpak is opgesteld, voor de financiële begeleiding, een begeleidingsplan opstelt. In het plan van aanpak wordt op hoofdlijnen beschreven welke producten worden ingezet. Het begeleidingsplan beschrijft de uitvoering van de begeleiding. Wanneer daarin wijzigingen plaatsvinden, hoeft niet opnieuw beschikt te worden. Wanneer er aanpassingen plaatsvinden in niet-vrij toegankelijke voorzieningen of producten die de inwoner ontvangt, wordt het plan van aanpak aangepast en wordt er dus opnieuw beschikt.

[(In het tweede lid staat wat er in het begeleidingsplan wordt opgenomen. Zo wordt in het begeleidingsplan geschetst wat de beginsituatie van de inwoner is en op welke gebieden deze kan worden verbeterd. Daarbij wordt gemotiveerd of de inwoner op korte termijn, lange termijn of waarschijnlijk niet kan uitstromen en dus financieel fit kan worden. In overleg met de inwoner worden in het begeleidingsplan ook de doelen van de begeleiding bepaald en wordt aan de hand van die doelen kenbaar gemaakt welke doelen op korte termijn kunnen worden behaald. Als er flankerende hulp wordt geboden door een daarbij betrokken organisatie, dan wordt dit eveneens opgenomen in het begeleidingsplan. Daarbij wordt melding gemaakt van de verschillende hulpverleners en vrijwilligers die daarbij betrokken zijn en wordt vastgelegd wat de taakverdeling tussen hen is, zodat de begeleiding integraal en in samenhang wordt geboden. Verder worden afspraken gemaakt over wat de rol van de inwoner is en wordt in het begeleidingsplan een inschatting gemaakt van de duur van de begeleiding. Tot slot wordt ook bepaald wanneer het begeleidingstraject wordt geëvalueerd.)]

Evalueren is een essentieel onderdeel van de begeleiding. Daarom is in het derde lid beschreven dat de begeleiding steeds wordt geëvalueerd en zo nodig wordt aangepast. Inzet is dat na elk onderdeel van de begeleiding middels een evaluatie wordt bepaald wat het resultaat hiervan is geweest, welke kennis, vaardigheden en competenties zijn opgedaan en waar nog aan gewerkt moet worden. Aan de hand daarvan kan dan worden bepaald of het begeleidingsplan moet worden aangepast. Het aantal keren dat er wordt geëvalueerd en de intensiteit waarmee dit wordt gedaan, is afhankelijk van de behoefte van de inwoner en diens situatie. *[Bij de evaluatie wordt gebruik gemaakt van een meetinstrument. OF Door bij het evalueren gebruik te maken van hetzelfde meetinstrument dat tijdens de systematische intake is gebruikt, kan de voortgang op een systematische en objectieve manier worden bijgehouden.]*

Artikel 13. Periode [van volgen en] nazorg

Dit artikel maakt duidelijk dat de schuldhulpverlening niet eindigt als de inwoner de doelen uit het begeleidingsplan heeft behaald en zelfstandig verder kan. De ondersteuning van de inwoner wordt dan voortgezet door een periode [van volgen en een periode] van nazorg. *[Beide zijn onderdeel van de begeleiding en richten zich op het voorkomen van een terugval. Volgen is onderdeel van het begeleidingsplan.]* Nazorg is een wettelijke verplichting op grond van de Wgs.

[Artikel 14. Volgen]

In artikel 4, tweede lid, onder c, onderdeel 5, is al vastgelegd dat de inwoner tijdens het eerste gesprek wordt ingelicht over de periode van volgen en nazorg. Uit het eerste lid van dit artikel volgt dat het college de wijze waarop en de inhoud van de begeleiding tijdens de periode van volgen in overleg met de inwoner vastlegt. Hiermee wordt vooraf zoveel mogelijk duidelijkheid geboden over deze fase in het begeleidingstraject. Uitgangspunt is dat er minimaal één keer per maand contact is. Zo kan onder andere worden nagegaan of de structuur van de inwoner om financieel fit te blijven werkt of dat er bijvoorbeeld aanpassingen plaats moeten vinden in de inrichting van de betaalrekening, de wijze van administratie voeren of de manier waarop betalingen plaatsvinden. Verder kan er aandacht zijn voor de vraag of het de inwoner lukt om vooruit te blijven kijken naar toekomstige veranderingen en zelfmanagement te blijven uitvoeren.

Als de inwoner in de periode van volgen terugvalt, dan is in het tweede lid geregeld dat het college contact met de inwoner opneemt en nagaat welke begeleiding nodig is. Aan de hand daarvan wordt dan vervolgens het oorspronkelijke begeleidingsplan geëvalueerd en aangepast en wordt aan de hand daarvan de nodige begeleiding geboden.

Na de periode van volgen wordt met de inwoner bekeken of verlenging van de begeleiding nodig is, of dat de schuldhulpverlening na de periode van nazorg beëindigd kan worden.]

Artikel. 15 Nazorg

[Na de periode van volgen begint de periode van nazorg. De begeleiding is in de periode van nazorg doorgaans minder intensief.] Dit artikel regelt dat het college met de inwoner onderzoekt welke vorm van nazorg gewenst is en dit na overleg met de inwoner vastlegt. Denkbaar is bijvoorbeeld dat er gedurende één jaar nog één of meerdere keren contact met de inwoner wordt opgenomen om na te vragen hoe de afgelopen periode is verlopen en of er nog ondersteuning nodig is. Overigens komt de nazorg al bij het opstellen van het plan van aanpak aan de orde. Daarbij geldt dat het voorkomen van een terugval ook bij nazorg voorop staat. Als er in de periode van nazorg een terugval is, wordt dan ook samen met de inwoner onderzocht hoe financieel gezond gedrag weer kan worden bereikt en hoe de hulpverlening zo kan worden vormgegeven dat een nieuwe terugval wordt voorkomen. Na afronding van de nazorg verstuurt de gemeente een beëindigingsbeschikking schulphulpverlening, tenzij andere niet vrij toegankelijke producten nog doorlopen. In dat geval stuurt de gemeente een wijzigingsbeschikking met een aangepast plan van aanpak met alleen de producten die nog doorlopen.

Artikel. 16. Beëindiging schuldhulpverlening

Op het moment dat alle niet vrij toegankelijke onderdelen uit het plan van aanpak zijn afgerond, wordt een beëindigingsbeschikking gestuurd. Tegen de beëindigingsbeschikking kan de inwoner in bezwaar en beroep gaan.

[Op grond van het tweede lid kan het college, als er een vroegsignaal binnenkomt binnen zes maanden na de beëindigingsbeschikking, contact opnemen met de inwoner. Dit wordt bij voorkeur door de laatst bekende professional gedaan.]

Op basis van het contact wordt onderzocht welke hulp geboden wordt. Als er een niet vrij toegankelijke voorziening wordt aangeboden aan de inwoner, zal daarvoor wel weer een beschikking inclusief plan van aanpak (op hoofdlijnen) worden afgegeven.

Er is gekozen voor een periode van zes maanden omdat vaste lasten partners aangeven dat zij de meeste terugval zien in deze periode. Als een vroegsignaal wordt ontvangen voor een inwoner waarvan het traject zes maanden of korter is afgesloten, wordt de inwoner uitgenodigd voor een gesprek. Bij voorkeur bij de professional die de inwoner als laatste heeft begeleid. Dit is namelijk voor de inwoner een bekend gezicht, mogelijk in tegenstelling tot een nieuw gezicht van een professional vroegsignalering. Door vroegsignalen nog zes maanden te koppelen aan een afgesloten traject krijgt een gemeente ook informatie over het succes van begeleiding.]

Artikel 17. Voortijdige beëindiging schuldhulpverlening

Het college kan in uitzonderlijke gevallen de schuldhulpverlening voortijdig beëindigen. In dit artikel is verduidelijkt wanneer daar sprake van is. Daarbij geldt dat de schuldhulpverlening niet kan worden beëindigd wegens een schending van de inlichtingenplicht of medewerkingsplicht, voordat de inwoner een hersteltermijn heeft gekregen. Het is afhankelijk van de concrete verplichting, welke termijn daarbij als redelijk wordt gezien.

[Verder kan de schuldhulpverlening voortijdig worden beëindigd als de inwoner zich misdraagt door bijvoorbeeld een persoon die schuldhulpverlening geeft te beledigen of te intimideren.]

De voortijdige beëindiging vindt plaats met een beëindigingsbeschikking waartegen bezwaar en beroep open staat.

Artikel 18. BKR-registratie

In dit artikel is geregeld dat als een inwoner is toegelaten tot een schuldhelpverleningstraject wegens problematische schulden, het college een melding (SH) doet bij het BKR, zodat dit in het CKI wordt geregistreerd. De registratie voorkomt dat inwoners nieuwe kredieten aangaan en de problematische schulden groter worden.

Implementatiehandleiding

Behorend bij model beleidsregels
schuldhulpverlening

Oktober 2025

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
070 373 83 93

Schulden@vng.nl

Oktober 2025

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Beleidsregels	4
2.1.	Beleidsplan	4
2.2.	Achtergrond en noodzaak	4
2.3.	Keuzes in de beleidsregels	4
2.4.	Wettelijk kader	5
2.5.	De elementen van de basisdienstverlening schuldhulpverlening	5
2.6.	Routekaart Financiële zorgen	5
3.	Artikelsgewijze toelichting	6
4.	Format beslisnota	13

1. Inleiding

De gemeente heeft sinds de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) op 1 juli 2012, de wettelijke taak om schuldhulpverlening te bieden aan inwoners. Een belangrijk uitgangspunt van de Wgs is dat de schuldhulpverlening integraal is. Dit betekent dat er bij de schuldhulpverlening niet alleen aandacht moet zijn voor de financiële problemen van een inwoner, maar ook voor omstandigheden die verband houden met financiële problemen. De gemeente is het beste in staat om een regierol bij de integrale schuldhulpverlening op zich te nemen, omdat de gemeente dicht bij de inwoner en de betrokken instanties staat.

De model beleidsregels schuldhulpverlening gaan over de invulling van de taak van het college. Om deze beleidsregels toekomstbestendig te maken, de schuldhulpverlening zo toegankelijk mogelijk te maken voor inwoners en ervoor te zorgen dat de schuldhulpverlening in iedere gemeente uit minimaal dezelfde elementen bestaat, zijn de elementen basisdienstverlening ook in het model verwerkt. Deze elementen komen voort uit de [bestuurlijke afspraken basisdienstverlening](#) schuldhulpverlening die door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Divosa, de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op 21 maart 2024 zijn ondertekend.

Gemeenten hebben vanzelfsprekend de vrijheid om zelf te bepalen of zij de modelbeleidsregels geheel of gedeeltelijk overnemen en behouden daarmee hun eigen autonomie. Deze handleiding gaat in op de keuzes die gemeenten bij het implementeren van de model beleidsregels schuldhulpverlening kunnen maken. Verder vindt u informatie over:

- De achtergrond en de noodzaak van het vaststellen van de model beleidsregels schuldhulpverlening;
- Een artikelsgewijze toelichting en de keuzes die u aan de hand van uw gemeentelijke context kunt maken.

Deze implementatiehandleiding is opgesteld door de VNG in afstemming met gemeenten.

2. Beleidsregels

2.1. Beleidsplan

De gemeenteraad moet op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening een plan opstellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan inwoners.

Dit plan moet toezien op:

- De wettelijke taak van gemeenten rond schuldhulpverlening;
- Het samenhangende beleid rond de integrale schuldhulpverlening;
- De acties en de maatregelen die de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders (hierna: college) nemen om de kwaliteit van (de integrale wijze van) schuldhulpverlening te borgen.

Het college moet dit plan uitvoeren en schuldhulpverlening bieden aan inwoners. Het college kan zijn bevoegdheden uit de Wgs mandateren. Deze beleidsregels zijn in dat geval ook van toepassing op de uitvoering van schuldhulpverlening door degene die daarvoor een mandaat heeft¹.

Inwoners hebben pas toegang tot schuldhulpverlening als het college hen een aanbod doet. Om schuldhulpverlening goed uit te voeren, is het wenselijk dat het college beleidsregels vaststelt waarin staat wanneer een aanbod voor schuldhulpverlening wordt gedaan, hoe het aanbod tot stand komt en hoe de schuldhulpverlening wordt gegeven.

Het is daarbij belangrijk dat het beleidsplan van de gemeenteraad en de beleidsregels van het college op elkaar aansluiten.

2.2. Achtergrond en noodzaak

Het is belangrijk dat schuldhulpverlening laagdrempelig en breed toegankelijk is, zodat zoveel mogelijk inwoners er gebruik van maken. Daarnaast is [bestuurlijk afgesproken](#) dat de schuldhulpverlening in iedere gemeente uit minimaal dezelfde onderdelen bestaat; de elementen basisdienstverlening.

Om die reden zijn deze model beleidsregels schuldhulpverlening gebaseerd op:

- de wetgeving, in het bijzonder de [Wet gemeentelijke schuldhulpverlening](#);
- [de elementen van de basisdienstverlening schuldhulpverlening](#);
- de VNG-handreiking '[Begeleiding](#)';
- het inwonersperspectief, uit het basisproces van de [routekaart Financiële Zorgen](#).

2.3. Keuzes in de beleidsregels

Door bovenstaande ontwikkelingen te integreren in de model beleidsregels, maken we ze zo toekomstbestendig mogelijk. Tegelijkertijd betekent dit dat de model beleidsregels mogelijk (nog) niet (volledig) aansluiten bij de huidige praktijk van schuldhulpverlening in uw gemeente. Mede daarom bevat de model beleidsregels schuldhulpverlening een aantal bepalingen waarin gemeenten uitdrukkelijk de ruimte hebben om keuzes te maken. In het volgende hoofdstuk wordt hier nader op ingegaan.

2.4. Wettelijk kader

In de beleidsregels zijn een aantal regels opgenomen die volgen uit de Wgs. Bij het geven van schuldhelpverlening kan niet worden afgeweken van deze wettelijke verplichtingen. Artikel 3 van de Wgs bepaalt dat de uitvoering van het plan van de gemeenteraad, dat richting geeft aan de integrale schuldhelpverlening, een taak van het college is. Op grond van artikel 4, eerste lid, van de Wgs moet het eerste gesprek waarin de hulpvraag wordt vastgesteld, binnen vier weken na de aanvraag plaatsvinden. Verder bepaalt artikel 4a, eerste lid, van de Wgs dat een toelatingsbeschikking een plan van aanpak bevat. Daarnaast zijn in artikel 4a van de Wgs aanvullende regels opgenomen over de toelatingsbeschikking of de afwijzingsbeschikking. Tot slot wordt in artikel 6 en 7 van de Wgs de kaders van de inlichtingenplicht en de medewerkingsplicht van inwoners bepaald.

2.5. De elementen van de basisdienstverlening schuldhelpverlening

Sommige keuzes in de beleidsregels zijn gebaseerd op de elementen uit de basisdienstverlening. Om de werkwijze tussen gemeenten zo veel mogelijk te harmoniseren, is het wenselijk dat zoveel mogelijk beschikbare elementen worden opgenomen of worden toegevoegd wanneer ze geïmplementeerd (kunnen) worden. Met de keuzemogelijkheden in de beleidsregels bieden we gemeenten de ruimte om naar deze situatie toe te werken. Het is nuttig om de beleidsregels regelmatig te herzien om te bepalen welke elementen kunnen worden toegevoegd aan de beleidsregels. Van de twintig elementen zijn er een namelijk aantal elementen die – stand najaar van 2025 – nog verder ontwikkeld worden en op lange termijn ingezet kunnen worden bij de schuldhelpverlening.

Tien van de twintig elementen basisdienstverlening zien op begeleiding. Om ondersteuning aan gemeenten te bieden bij het implementeren van deze elementen heeft de VNG de [handreiking begeleiding](#) opgesteld. De beleidsregels zijn mede op deze handreiking gebaseerd.

2.6. Routekaart Financiële zorgen

De model beleidsregels sluiten aan bij de routekaart Financiële Zorgen van de VNG. De routekaart biedt de gemeente handvatten om de capaciteit en middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten, kennis en ervaring tussen gemeenten te delen en de dienstverlening op gelijke basis in te richten. Hierbij staat het inwonersperspectief centraal en zijn de elementen uit de basisdienstverlening verwerkt. Inwoners met allerlei financiële zorgen kunnen zich melden en er wordt direct ondersteuning geboden om duidelijk te krijgen wat de hulpbehoefte is.

3. Artikelsgewijze toelichting

Deze handleiding gaat in op bepaalde keuzes die gemeenten kunnen maken bij de implementatie van de model beleidsregels schuldhulpverlening. Sommige bepalingen zijn cursief gemaakt in de model beleidsregels, waaruit uitdrukkelijk blijkt dat deze facultatief opgenomen kunnen worden. Reden hiervoor is dat die bepaling mogelijk (nog) niet (volledig) aansluit bij de huidige praktijk. Voor alle bepalingen geldt dat gemeenten zelf moeten nagaan of het past binnen de eigen gemeentelijke context. Het doel van het model is om, gelet op de bestuurlijke afspraken, zoveel mogelijk bij de tekst van de bepalingen aan te sluiten en zo de schuldhulpverlening in de basis zoveel mogelijk eenduidig te maken.

Artikel 1. Definities

In de model beleidsregels wordt in de artikelen 4 en 9 gesproken over de mogelijkheid om gebruik te maken van een meetinstrument. Het opnemen van de definitie van 'meetinstrument' is alleen nodig als uw gemeente besluit een meetinstrument te gebruiken. De inzet van een meetinstrument is een van de [elementen](#) van de basisdienstverlening.

Het college kan ervoor kiezen om alleen tijdens de systematische intake of ook tijdens de evaluatiemomenten een meetinstrument te gebruiken. Verder kan de gemeente ervoor kiezen om de resultaten van het meetinstrument te gebruiken om het plan van aanpak te wijzigen.

Artikel 2. Doelgroep

In dit artikel is opgenomen dat inwoners met financiële zorgen en schulden zich tot het college kunnen wenden voor schuldhulpverlening. In de definities is uitgewerkt dat een inwoner een ingezetene van de gemeente is, als bedoeld in artikel 1 van de wet. Het uitgangspunt is dat schuldhulpverlening laagdrempelig is en toegankelijk is voor iedere inwoner met schulden of financiële zorgen. In het tweede lid staat dat schuldhulpverlening in bijzondere omstandigheden ook kan worden gegeven aan een persoon die geen inwoner van de gemeente is (bijvoorbeeld bij een verhuizing, detentie of andere bijzondere omstandigheid).

Artikel 3. Aanvraag

Op grond van artikel 4, eerste lid, onderdeel a, van de Wgs kan een inwoner een aanvraag voor schuldhulpverlening schriftelijk of mondeling indienen bij het college. Het doel van de wet is dat inwoners met financiële zorgen de weg naar schuldhulpverlening kunnen vinden. De wijze waarop het college daaraan invulling geeft is opengelaten. In deze bepaling kan worden opgenomen hoe inwoners kenbaar kunnen maken dat zij schuldhulpverlening willen.

De bepaling noemt enkele voorbeelden, zoals e-mailen, bellen, digitaal of melding bij fysieke loketten binnen de gemeente. Gezien de gewenste laagdrempeligheid is aan te raden om inwoners zo veel mogelijk opties te geven. Ook is dit een [element](#) van de basisdienstverlening.

Artikel 4. Systematische intake

Het college kan ervoor kiezen om tijdens de systematische intake gebruik te maken van een meetinstrument. Dit is een [element](#) van de basisdienstverlening schuldhulpverlening. Als het college gebruik maakt van dit element dan wordt het vierde lid opgenomen in de beleidsregel.

Dit meetinstrument kan de systematische intake ondersteunen. Het is een middel om een zo objectief en duidelijk mogelijk beeld te krijgen van de inwoner op de verschillende leefgebieden. Daardoor kan gestructureerd en methodisch verantwoord worden bepaald wat de inwoner nodig heeft en wat diens hulpvraag is. Voor de overweging om een meetinstrument te gebruiken wordt

verwezen naar de-handreiking [‘Het begeleiden van inwoners vanuit de elementen basisdienstverlening’](#).

Als volgen en nazorg wordt geboden als onderdeel van het begeleidingstraject, dan wordt de inwoner bij het eerste gesprek hierover geïnformeerd. Hiermee wordt zoveel mogelijk duidelijkheid gegeven over het gehele begeleidingstraject. In dat geval wordt aangeraden om artikel 4, derde lid, sub d, onderdeel 2, op te nemen in de beleidsregels. De periode van volgen is facultatief opgenomen, omdat dit mogelijk door gemeenten nog niet in de huidige praktijk wordt gedaan. Nazorg daarentegen is een wettelijke verplichting op grond van de Wgs. Voor meer toelichting over de periode van volgen en nazorg, wordt verwezen naar artikel 13 tot en met 15.

Artikel 5. Beschikking

Op grond van artikel 4a, derde lid, van de Wgs wordt een beschikking afgegeven binnen een door de gemeenteraad vast te stellen termijn die volgens de Wgs maximaal acht weken na het eerste gesprek mag zijn. Het is uiteraard toegestaan om een kortere beslistermijn vast te stellen. De termijn wordt vastgesteld in een [Verordening beslistermijn schuldhulpverlening](#). In dit artikel moet de vastgestelde termijn worden opgenomen.

Artikel 6. Toegang

Het tweede lid van dit artikel bevat een facultatieve bepaling om een inwoner aan te melden bij de verwijzindex schuldhulpverlening (VISH) als de inwoner toegang krijgt tot de schuldhulpverlening. VISH zorgt voor snelle schuldrust bij inwoners met schulden. (Gerechts-)deurwaarders raadplegen het systeem voor het uitbrengen van een dagvaarding. Daarin zien ze of de inwoner schuldhulpverlening krijgt. Zij informeren hun klant (de schuldeiser) dat er schuldhulpverlening is aangevraagd en adviseren om af te zien van verdere stappen. Dit draagt bij aan schuldenrust voor de inwoner. Aansluiting op de VISH is een element van de basisdienstverlening.

Het Schuldenknooppunt is de standaard in de schuldenketen voor digitale uitwisseling van gestandaardiseerde berichten. Het zorgt voor een efficiënte en veilige manier van gegevensuitwisseling. Voor zowel financiële hulpverleners als schuldeisers staat een set standaardberichten klaar. Deze zijn in onderling overleg opgesteld. Het Schuldenknooppunt verbindt en versnelt. Dit is een element van de basisdienstverlening.

Artikel 7. Weigering

Op grond van artikel 3, tweede en derde lid, van de Wgs kan het college de toegang tot schuldhulpverlening weigeren als een inwoner al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening of fraude heeft gepleegd.

Voor beide weigeringsgronden geldt dat het gaat om een bevoegdheid om schuldhulpverlening te weigeren en niet om een verplichting. Het is aan het college om te beoordelen of het feit dat er al eerder schuldhulpverlening gegeven is of dat er fraude is gepleegd aanleiding is om de nieuwe aanvraag te weigeren. Dit is alleen mogelijk als de gemeenteraad deze weigeringsgronden heeft opgenomen in het beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 2 van de Wgs.

Om de toegankelijkheid van schuldhulpverlening te bevorderen, is opgenomen dat de weigeringsgronden slechts voor een bepaalde periode van toepassing zijn. Een verzoek kan dan niet langer worden geweigerd, mits er een bepaalde termijn is verstreken sinds de beëindigingsbeschikking. Het is aan gemeenten zelf om te bepalen welke termijn zij daarbij redelijk achten, maar voorgesteld is uit te gaan van een termijn van zes maanden.

Voor de weigeringsgrond inzake een eerder beroep op schuldhulpverlening is van belang dat persoonsgegevens die betrekking hebben op eerder gebruik van schuldhulpverlening alleen kunnen worden opgevraagd bij andere gemeenten en instanties als de gemeenteraad in het beleidsplan inzake schuldhulpverlening heeft opgenomen dat toepassing wordt gegeven aan deze weigeringsgrond.

Voor de weigeringsgrond inzake fraude geldt hetzelfde. Op grond van artikel 13, tweede en vierde lid, van het Bgs kunnen persoonsgegevens bij fraude alleen worden opgevraagd bij andere gemeenten en instanties, als de gemeenteraad in het plan inzake schuldhulpverlening heeft opgenomen dat toepassing wordt gegeven aan de weigeringsgrond bij fraude.

In onderdeel c is in aanvulling op de wet geregeld dat het college de toegang tot schuldhulpverlening kan weigeren als een inwoner zich misdraagt door bijvoorbeeld een persoon die schuldhulpverlening geeft te beledigen of te intimideren. Het college heeft daarbij de ruimte om in het concrete geval te beoordelen of een bepaalde misdrijving moet leiden tot een weigering van de toegang van schuldhulpverlening.

Ook voor deze weigeringsgrond geldt dat hier een termijn aan gebonden is en dat het aan de gemeente is om te bepalen welke termijn redelijk is. Tot slot wordt benadrukt dat deze weigeringsgrond alleen in de beleidsregels kan worden opgenomen, als de gemeenteraad in het beleidsplan inzake schuldhulpverlening heeft opgenomen dat toepassing wordt gegeven aan deze weigeringsgrond.

Artikel 8 Begeleiding bij wettelijke schuldsanering

Inwoners die schulden hebben, maar geen toegang tot de minnelijke schuldsaneringsregeling krijgen of vanuit het minnelijke traject doorstromen, kunnen mogelijk wel een beroep doen op het wettelijke schuldsaneringstraject. Om de kansen op een geslaagd beroep hierop te vergroten, is in deze bepaling uitgewerkt dat het college begeleiding biedt bij de aanvraag en het doorlopen van het wettelijke schuldsaneringstraject om zo uitval te voorkomen. Dit is een [element](#) van de basisdienstverlening. Dit element betreft de inwoners die gemeenten al in beeld hebben wanneer zij een wettelijk schuldsaneringstraject gaan volgen.

De begeleiding bestaat onder andere uit hulp bij het aanleveren van stukken voor de aanvraag, het voorbereiden op de toelatingszitting en meegaan naar de zitting. Daarna wordt gedurende het traject dezelfde financiële begeleiding geboden als bij een regulier traject schuldhulpverlening.

Artikel 9. Inhoud plan van aanpak

Het college kan bij de evaluatie van het plan van aanpak gebruik maken van een meetinstrument. Als het college hier gebruik van maakt, wordt het derde lid opgenomen in de beleidsregel.

Het gebruik van een meetinstrument bij de evaluatie kan bijdragen aan het bepalen van de effectiviteit van de begeleiding. De uitkomsten van de toepassing van het meetinstrument kunnen worden vergeleken met de uitkomsten van de systematische intake als dit daarbij ook is gebruikt of met de uitkomsten van de toepassing van het meetinstrument bij voorgaande evaluaties. Hiermee wordt voor de inwoner en het college objectief zichtbaar wat de resultaten zijn van de schuldhulpverlening. Op basis van de resultaten kan het plan van aanpak worden gewijzigd. Als het plan van aanpak wordt gewijzigd, is een aanpassing van de toegangsbeschikking ook nodig, als de rechtspositie van de inwoner wijzigt.

De financiële begeleiding wordt periodiek geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt bepaald of het plan van aanpak aangepast moet worden. Het evalueren aan de hand van een meetinstrument is een element van de basisdienstverlening. In het tweede lid, onder f is

opgenomen dat de beslagvrije voet in acht genomen moet worden en onder sub g dat het plan van aanpak in ieder geval de afloscapaciteit bevat, op basis van het vrij te laten bedrag volgens de Recofa-methode. Het bieden van een standaard saneringskrediet met een aflostermijn van 18 maanden en waarbij de afloscapaciteit wordt berekend op basis van het vrij te laten bedrag (Vtlb) is een [element](#) van de basisdienstverlening.

Artikel 10. Aanbod schuldhulpverlening

Het oplossen van schulden kan in verschillende vormen. De vormen die kunnen worden ingezet zijn opgenomen in het eerste lid. Om ervoor te zorgen dat het aanbod voor schuldhulpverlening overal zo passend mogelijk kan worden gedaan, zijn al deze vormen opgenomen in de beleidsregels.

Verder zijn in het tweede lid de omstandigheden opgenomen die het college in ieder geval betreft bij het bepalen van het aanbod voor schuldhulpverlening. Het college heeft de ruimte om deze omstandigheden in onderlinge samenhang te bezien om tot een aanbod te komen. Daarbij heeft het college ook nog de ruimte om omstandigheden te betrekken die niet genoemd zijn.

Artikel 11. Verplichtingen

Uit artikel 7 van de wet volgt een algemene medewerkingsplicht voor een inwoner tijdens de uitvoering van schuldhulpverlening. Op grond van artikel 7, derde lid, van de wet hebben inwoners in dat kader in elk geval de verplichting om zich te identificeren als dit nodig is voor de schuldhulpverlening. Wat de medewerkingsplicht verder concreet inhoudt wordt echter niet uitgewerkt in de wet. Het college heeft hiermee de ruimte om dit zelf te bepalen.

Die beoordelingsruimte is in de beleidsregels ingevuld met een facultatieve bepaling. Voorop staat dat het moet gaan om de medewerking die nodig is om de schuldhulpverlening te laten slagen. Verder moet het binnen de kaders van artikel 7, derde lid, van de wet blijven en moet het gaan om concrete verplichtingen die zien op individuele situaties.

In het vierde lid staat dat inwoner ook over de verplichtingen wordt geïnformeerd. Zowel tijdens het gesprek als in de beschikking. Door de inwoner zowel mondeling als schriftelijk te informeren over de verplichtingen is de inwoner hier ook op aanspreekbaar.

Artikel 12. Begeleidingsplan

Het college bepaalt de inhoud van het begeleidingsplan. De begeleidingsproducten worden op hoofdlijnen opgenomen in het plan van aanpak als onderdeel van de toegangsbeschikking. In het begeleidingsplan wordt de invulling van de ondersteuning verder uitgewerkt.

In het tweede lid kan het college de onderwerpen opnemen die een vast onderdeel zijn van het begeleidingsplan. Deze onderwerpen moeten bijdragen aan de functie van het begeleidingsplan binnen de schuldhulpverlening. In artikel 12 zijn hiervoor een aantal suggesties gedaan.

Bijvoorbeeld dat het begeleidingsplan duidelijkheid biedt over de beginsituatie van de inwoner, het einddoel van het begeleidingstraject en de subdoelen die daartussen in liggen. Verder gaat het om het inzicht in de manier waarop er wordt gewerkt aan de doelen, de rolverdeling tussen de inwoner en de professional en de geschatte duur van de begeleiding en de momenten van evaluatie. De voorbeelden uit het tweede lid geven een beeld van de onderwerpen die het college in de beleidsregels zou kunnen opnemen. Het college heeft daarnaast de mogelijkheid om ook andere onderwerpen te benoemen, zolang die onderwerpen redelijkerwijs bijdragen aan de functie van het begeleidingsplan. Net als bij het plan van aanpak kan het begeleidingsplan worden gewijzigd op basis van een evaluatie. Als de gemeente hierbij gebruik maakt van een meetinstrument, dan kunnen de resultaten daarvan worden gebruikt om te bepalen of het begeleidingsplan moet

worden gewijzigd. Op basis van de overwegingen onder artikel 9 kan de keuze worden gemaakt om een meetinstrument te gebruiken bij de evaluaties. Dit is een [element](#) van de basisdienstverlening.

Om onduidelijkheid te voorkomen wordt aangeraden het plan van aanpak met de producten op hoofdlijnen en het begeleidingsplan over de uitvoering van de begeleiding gescheiden te houden. Gemeenten bepalen echter zelf op welke wijze zij hieraan invulling geven.

Artikel 13. Periode van [volgen en] nazorg

Na het opstarten van het begeleidingstraject vindt een cyclus van uitvoeren van de financiële begeleiding en daarna evalueren van het begeleidingsplan plaats. Uit artikel 13 volgt dat op basis van een evaluatie het begeleidingsplan kan worden aangepast. Daarbij wordt ook bekeken of het plan van aanpak moet worden aangepast. Het begeleidingstraject eindigt nog niet als er bij de evaluatie blijkt dat aan alle doelen van het begeleidingstraject is voldaan.

Er volgt daarna eventueel een periode volgen, maar in ieder geval van nazorg. De periode van volgen is in dit artikel facultatief opgenomen, omdat de fase van volgen niet verplicht is en mogelijk nog niet bij alle gemeenten onderdeel is van de huidige praktijk. Nazorg is daarnaast een wettelijke verplichting op grond van de wet.

De wijze waarop en de inhoud van de begeleiding tijdens de fase van volgen wordt in samenspraak met de inwoner vastgelegd. Dit kan betekenen dat de ene inwoner graag elke maand op kantoor langskomt om samen te bekijken of de afgesproken acties goed zijn verlopen. Voor de andere inwoner is een huisbezoek passend, waarin de uitstaande afspraken die zijn gemaakt in het begeleidingsplan worden doorgenomen en nieuwe afspraken worden gemaakt.

In de periode van volgen vindt minimaal elke maand een afspraak plaats met de inwoner. Beide zijn onderdeel van de begeleiding en richten zich op het voorkomen van een terugval. Contact bij terugval is een [element](#) van de basisdienstverlening.

Bij het volgen kunnen de volgende onderwerpen aan bod komen:

- Werkt de structuur van de inwoner om financieel gezond te blijven of moeten er bijvoorbeeld aanpassingen plaatsvinden in de inrichting van de betaalrekening, de wijze van administratie voeren of de manier waarop betalingen plaatsvinden?
- Lukt het de inwoner om vooruit te blijven kijken naar toekomstige veranderingen?
- Lukt het de inwoner om zelfmanagement te blijven uitvoeren?
- Heeft de inwoner voldoende vertrouwen ontwikkeld?
- Wat zijn signalen dat het mogelijk niet goed gaat?

Na de periode van volgen wordt met de inwoner bekeken of verlenging nodig is, of dat het traject afgesloten kan worden.

Na volgen volgt de nazorg waarbij de professional gedurende een jaar één of meerdere keren contactmomenten heeft met de inwoner. Deze momenten worden ook weer in samenspraak met de inwoner vastgelegd. Bij de nazorgsgesprekken wordt de inwoner gevraagd hoe de afgelopen periode is verlopen en of er nog ondersteuning nodig is.

Daarbij wordt aangeraden om te werken naar een situatie waarin volgen ook onderdeel wordt van het begeleidingstraject en dus aan nazorg voorafgaat. Het gaat dan eerst om een periode van intensievere begeleiding in de vorm van volgen en dan een periode van wat minder intensieve begeleiding in de vorm van nazorg. Als volgen ook onderdeel is geworden van het

begeleidingstraject kunnen de artikelen 13 tot en met 15 geheel opgenomen worden in de beleidsregels.

Artikel 14. Volgen

In artikel 4, derde lid, onder c, is vastgelegd dat de inwoner tijdens het eerste gesprek wordt ingelicht over de periode van volgen en de periode van nazorg. Op basis van het eerste lid van dit artikel legt het college, in overleg met de inwoner, vast op welke wijze de begeleiding tijdens de volgperiode wordt vormgegeven en wat die begeleiding inhoudt. De volgperiode maakt deel uit van het begeleidingstraject.

Het begeleidingstraject eindigt dan dus (nog) niet. Door goed invulling te geven aan volgen, kan terugval worden voorkomen. In deze periode is met name het aanleren van zelfmanagement belangrijk. Het is ook belangrijk om te onderzoeken of de vertrouwensband, zoals die vanaf het eerste contact is opgebouwd, voldoende sterk is om inwoners het gevoel te geven dat ze laagdrempelig opnieuw contact mogen zoeken.

Op het moment dat de inwoner, bijvoorbeeld na een periode van budgetbeheer, weer zelfstandig verder kan, wordt de begeleiding voortgezet door de inwoner gedurende een periode te volgen. Dit houdt in dat minimaal elke maand een afspraak plaatsvindt met de inwoner. De wijze waarop en de inhoud van de begeleiding tijdens de fase van volgen wordt in samenspraak met de inwoner vastgelegd.

Als de inwoner in de periode van volgen terugvalt, dan is in het tweede lid geregeld dat het college contact met de inwoner opneemt en nagaat welke begeleiding nodig is. Aan de hand daarvan wordt dan vervolgens het oorspronkelijke begeleidingsplan geëvalueerd, aangepast en verder uitgevoerd. Het is belangrijk om terugval te normaliseren. Terugvallen is een onderdeel van de gedragsverandering die nodig is om schulden te voorkomen. Door een terugval ook voor inwoners te normaliseren wordt de schaamte over een terugval minder en wordt de kans groter dat inwoners bij een terugval opnieuw contact zoeken met de professional.

Na de periode van volgen wordt met de inwoner bekeken of verlenging van de begeleiding nodig is, of dat de schuldhulpverlening na de periode van nazorg beëindigd kan worden.

Artikel 14 is een facultatieve bepaling voor gemeenten die in de uitvoering van schuldhulpverlening invulling geven aan de periode van volgen. Voor gemeenten die dit nog niet doen is deze bepaling mogelijk nog niet toepasbaar in de beleidsregels.

Artikel. 15 Nazorg

Dit artikel regelt dat het college met de inwoner onderzoekt welke vorm van nazorg gewenst is en dit in overleg met de inwoner vastlegt. In deze periode neemt de professional nogmaals gedurende een jaar één of meerdere keren contact op met de inwoner. Bij het nazorggesprek wordt de inwoner gevraagd hoe de afgelopen periode is verlopen en of er nog ondersteuning nodig is.

Ook bij nazorg is het van belang om al bij de start aan te geven dat nazorg bij het totale traject hoort. Daardoor verwachten inwoners het nazorggesprek en staan zij meer open om in gesprek te gaan.

Nazorg is maatwerk, dus het college onderzoekt samen met inwoners tijdens de fase van volgen welke nazorg gewenst is. Verder is nazorg onderdeel van het begeleidingstraject. Na het beëindigen van de nazorg wordt een beëindigingsbeschikking gestuurd voor schuldhulpverlening. Wanneer er nog andere niet vrij toegankelijke producten lopen, kan in plaats daarvan een

wijzigingsbeschikking worden gestuurd met een aangepast plan van aanpak, waarvan financiële begeleiding geen onderdeel meer uitmaakt.

Artikel 16. Beëindiging schuldhulpverlening

In het tweede lid is opgenomen dat het college met de inwoner contact opneemt als in een periode van zes maanden na de beëindigingsbeschikking een vroegsignaal binnenkomt. Dit is een [element](#) van de basisdienstverlening. Het tweede lid is facultatief opgenomen, omdat gemeenten dit in de huidige praktijk mogelijk nog niet doen. Als dit zich voordoet wordt bij voorkeur door de laatst bekende professional contact opgenomen en onderzocht welke hulp geboden wordt. Een eventuele niet vrij toegankelijke voorziening zal weer beschikt moeten worden door het college. Daarna kan schuldhulpverlening weer worden opgestart.

Artikel 17. Voortijdige beëindiging schuldhulpverlening

In het eerste lid, onder c is facultatief opgenomen dat het college kan besluiten de schuldhulpverlening eerder te beëindigen als de inwoner zich misdraagt tegenover personen die schuldhulpverlening bieden. Een dergelijke bepaling is ook opgenomen bij artikel 7 over de weigering van de schuldhulpverlening.

Artikel 18. BKR-registratie problematische schulden

Als een inwoner is toegelaten tot een schuldhulpverleningstraject wegens problematische schulden, doet het college een melding (SH) bij het Bureau Kredietregistratie (BKR), zodat dit in het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) wordt geregistreerd.

Artikel 19. Intrekking oude beleidsregels en overgangsrecht

Dit artikel is facultatief. Als deze beleidsregels de bestaande beleidsregels voor schuldhulpverlening vervangen, kan het eerste lid worden gebruikt. Hiermee kan duidelijkheid worden geboden over de toepasselijke beleidsregels.

In het tweede lid is aanvullend overgangsrecht opgenomen voor lopende schuldhulpverlening. De bepalingen hoeven uiteraard niet te worden opgenomen als er geen bestaande beleidsregels zijn voor schuldhulpverlening. Als deze er wel zijn, kan het noodzakelijk zijn om dit artikel op te nemen om inwoners de nodige duidelijkheid te bieden over welke beleidsregels van toepassing zijn.

Artikel 20. Inwerkingtreding

De beleidsregels kunnen op grond van artikel 3:40 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) pas in werking treden als deze zijn bekendgemaakt. Volgens artikel 3:42 van de Awb en artikel 6 van de Bekendmakingswet moeten beleidsregels worden bekend gemaakt in het Gemeenteblad. Het college heeft in deze bepaling de keuze om de inwerkingtreding te koppelen aan de bekendmaking of een concreet moment te bepalen voor de inwerkingtreding. Geadviseerd wordt om expliciet te maken per wanneer de bepalingen in werking treden.

Artikel 21. Citeertitel

In dit artikel moet de citeertitel van de beleidsregels worden opgenomen. Bij de citeertitel is herkenbaarheid voor burgers belangrijk. Aanbevolen wordt om na 'Beleidsregels schuldhulpverlening' de naam van de gemeente toe te voegen en, afhankelijk van het plaatselijke gebruik, het jaar van het vaststellen van de beleidsregels.

4. Format beslisnota

Ontwerp besluit

Het college van de gemeente [naam gemeente] besluit:

De beleidsregels schuldhulpverlening [naam gemeente en eventueel jaartal] voor de gemeente [naam gemeente] vast te stellen.

Inleiding

Op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: Wgs) hebben gemeenten de taak om schuldhulpverlening te bieden aan inwoners. Een belangrijk uitgangspunt van de Wgs is dat schuldhulpverlening integraal is. Dit betekent dat er bij de schuldhulpverlening zowel aandacht moet zijn voor de financiële problemen van inwoners, als ook met omstandigheden die verband houden met die financiële problemen.

Op 21 maart 2024 hebben het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de VNG, Divosa en de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) de bestuurlijke afspraken voor de basisdienstverlening schuldhulpverlening ondertekend. Deze partijen onderschrijven daarmee de doelstelling dat meer mensen met schulden eerder en nog betere schuldhulpverlening ontvangen en dat gemeenten in dat kader de dienstverlening gelijktrekken. Uit de bestuurlijke afspraken volgt dat schuldhulpverlening in iedere gemeente uit minimaal dezelfde onderdelen bestaat, namelijk de elementen van de basisdienstverlening. Op 5 juni 2025 is het plan opnieuw bekrachtigd door de bestuurders van de vier partijen.

Daarnaast heeft de VNG de routekaart Financiële zorgen ontwikkeld. De routekaart biedt gemeenten handvatten om de capaciteit en middelen voor schuldhulpverlening zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten, kennis en ervaringen te delen en dienstverlening op gelijke basis in te richten. De routekaart geeft houvast, gebaseerd op wat vanuit inwonersperspectief als ideaal gezien wordt.

De elementen van de basisdienstverlening en de routekaart Financiële Zorgen zijn zoveel mogelijk in deze beleidsregels verwerkt. Met de model beleidsregels wordt gestuurd op schuldhulpverlening die laagdrempelig en breed toegankelijk is, zodat zoveel mogelijk inwoners er gebruik van kunnen maken. Hiermee wordt met deze beleidsregels invulling gegeven aan de ambitie om het bereik en de kwaliteit van schuldhulpverlening in de gemeente verder te verhogen.

Daarnaast geven de model beleidsregels ook invulling aan de ambitie om het schuldhulpverleningsproces in gemeenten gelijk te trekken. Hiermee wordt bijgedragen aan de versterking van de landelijke basisdienstverlening schuldhulpverlening.

De beleidsregels zijn toekomstbestendig gemaakt door de elementen van de basisdienstverlening en het inwonersperspectief uit het basisproces van de routekaart Financiële Zorgen erin te verwerken. Door middel van facultatieve bepalingen heeft de gemeente de ruimte gekregen om in de beleidsregels aansluiting te vinden met de gemeentelijke praktijk. Hierbij kunnen er verschillen bestaan tussen gemeenten.

Beoogd effect

Het college van de gemeente [naam gemeente] is van mening:

- dat het wenselijk is dat mensen met schulden eerder en nog betere schuldhulpverlening ontvangen;
- dat de beleidsregels bijdragen aan een laagdrempelige en toegankelijke schuldhulpverlening;
- dat de beleidsregels bijdragen aan verdere verbetering van de kwaliteit van schuldhulpverlening vanuit de gemeente;
- dat het wenselijk is dat schuldhulpverlening in iedere gemeente in ieder geval bestaat uit de elementen van de basisdienstverlening;
- dat de beleidsregels bijdragen aan het gelijktrekken van de dienstverlening binnen de schuldhulpverlening tussen gemeenten;
- dat het vaststellen van de beleidsregels bijdraagt aan de versterking van de landelijke basisdienstverlening schuldhulpverlening.

Risico's

Een risico is dat de gemeentelijke praktijk van schuldhulpverlening nog niet volledig aansluit bij de beleidsregels.

Een risico is dat wanneer andere gemeenten in de regio deze beleidsregels niet of anders vaststellen, er verschillen ontstaan in de wijze waarop schuldhulpverlening wordt verleend.

Financiën

Het vaststellen van de beleidsregels heeft geen financieel gevolgen.

Communicatie

Na het vaststellen van de beleidsregels zullen deze met de eventueel betrokken uitvoerders worden besproken.